

Din pension 2014

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger

Uforkortede forslag til
Pensionskassen for
Jordbrugsakademikere &
Dyrlægers Generalforsamling 2015

Ad pkt. 4:

Forslag fra bestyrelse og medlemmer

Her kan du se de uforkortede forslag fra bestyrelsen og medlemmerne.

Forslag fra bestyrelsen

Bestyrelsen fremsætter seks forslag. Forslagene og de generelle begrundelser ses nedenfor. Betyder forslaget ændringer i pensionskassens vedtægt eller pensionsregulativ, fremgår det på side 18-29 sammen med bemærkninger til paragrafændringen.

Forslag 1: Delpension for offentligt ansatte

Forslag

Det foreslås, at det tilføjes i pensionsregulativerne, at der kan være overenskomstmæssige begrænsninger i muligheden for udbetaling af alderspension, hvis man stadig er i job.

Det foreslås, at ændringen træder i kraft pr. 1. januar 2016 og gælder for nye indbetalinger efter denne dato.

Begrundelse

I forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2013 blev det på statens område aftalt, at der, under visse betingelser, kunne udbetales delvis alderspension, mens man stadig var i arbejde. Delpensionen beregnes forholdsmæssigt i forhold til den tid, hvormed arbejdstiden reduceres, dog maksimalt en tredjedel af pensionsdepotet svarende til den tredjedel, som kan anvendes til valgfri ydelser. Hvis man fx går 1/3 ned i tid, kan der altså udbetales 1/3 af alderspensionen.

Overenskomstparterne har sat krav om, at dette skal indføres senest med virkning fra 1. januar 2016.

Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner har vedtaget tilsvarende regler i deres pensionspolitik.

Efter vores nuværende regler kan medlemmerne frit få udbetalt deres alderspension ved pensionsudbetalingsalderen (60/62 år), uanset om de fortsat er i arbejde. Overenskomsten betyder således en begrænsning i muligheden for udbetaling af alderspension, men da den alene vil få betydning for nye pensionsindbetalinger efter 1. januar 2016 - og ikke for det allerede opsparede depot - vil det først have en væsentlig økonomisk betydning for medlemmerne om en ganske lang årrække.

Ændringerne har i øvrigt alene betydning for medlemmer, som er ansat under de pågældende overenskomster.

Pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning §§ 9 og 20.

Vedrørende forslag 2, 3 og 4: Helbredsbetingsede ydelser

Som bestyrelsen redegjorde for på generalforsamlingen i 2014, har især fleksjob- og førtidspensionsreformerne medført, at nogle af vores regler for invalidepension ikke længere er tidsvarende og kan føre til u hensigtsmæssige - måske endda urimelige - afgørelser for medlemmerne. Det gælder både i forbindelse med tilkendelse af invalidepension og i forbindelse med reglerne for modregning. Problemet bliver større i takt med, at flere og flere af vores medlemmer bliver omfattet af reformens regler.

Bestyrelsen og en af bestyrelsen nedsat bestyrelsesarbejdsgruppe har haft indgående drøftelser om ændring af reglerne for optagelse og helbredsbetingsede ydelser.

Bestyrelsen drøftede og besluttede i første omgang en overordnet politik for helbredsbetingsede ydelser. Politikken er et udtryk for bestyrelsens overordnede holdninger og værdier på dette område.

Bestyrelsen mener, at det overordnede formål med de helbredsbedingede ydelser er at skabe tryghed og sikkerhed for medlemmerne i tilfælde af længerevarende sygdom. Udover at skulle tackle det følelsesmæssige i at blive syg skal medlemmets økonomiske grundlag ikke forsvinde, når medlemmet er blevet invalid. Målet er således, at medlemmet har mulighed for at bevare sin hidtidige levestandard trods invaliditet.

Det overordnede formål er udmøntet i 11 præciseringer. Politikken kan findes på pensionskassens hjemmeside under www.pjdpension.dk/pjdgf2015

Bestyrelsen foreslår på den baggrund en række ændringer for nye medlemmer.

Ændringer for nuværende medlemmer er mere komplekst, da nogle af ændringerne kan betyde forringelser for nogle medlemmer. Derfor skal der ske en nærmere analyse af forslagene og af, på hvilke områder ændringer skal ske med samtykke fra det enkelte medlem.

Bestyrelsen mener dog, at behovet for en opdatering af reglerne for modregning er så presserende, at den foreslår, at denne ændring træder i kraft allerede pr. 1. maj 2015 for alle medlemmer.

Udover ændringerne i reglerne for invalidepension har bestyrelsesarbejdsgruppen også set på optagelsesreglerne for nye medlemmer. Bestyrelsen foreslår på den baggrund en lempelse af optagelsesreglerne for nye medlemmer, som det fremgår af forslag 2.

Forslag 2 om optagelsesregler og forslag 4 om regler for helbredsbedingede ydelser gælder kun for nye medlemmer, der optages efter en af bestyrelsen fastsat dato – forventeligt 1. juli 2016. Forslagene har således ingen betydning for de nuværende medlemmer. Bestyrelsen er ved at analysere, hvilke ændringer der skal ske for nuværende medlemmer, og vender tilbage om dette til næste års generalforsamling.

Forslag 3 om modregningsregler gælder for både nuværende og nye medlemmer fra 1. maj 2015.

Forslag 2: Optagelsesregler for nye medlemmer

Forslag

Der foreslås en lempelse af optagelsesreglerne for nye medlemmer.

Forslaget indebærer dels, at karenperioden nedsættes fra 2 år til 6 måneder for obligatoriske medlemmer, dels at frivillige medlemmer i et ansættelsesforhold optages uden afgivelse af helbredsoplysninger, men med 24 måneders karen.

Begrundelse

Som tværgående pensionskasse mener bestyrelsen, at vi har et særligt socialt ansvar for, at så mange af vores medlemmer som muligt har ordentlige forsikringsdækninger. På den anden side er det også vigtigt, at det ikke er muligt for det enkelte medlem at spekulere mod fællesskabet.

Bestyrelsen har overvejet, hvordan vi kan lempe på reglerne for optagelse i pensionskassen, uden at det går ud over de nuværende medlemmer.

Bestyrelsens forslag indebærer en lempelse af optagelsesreglerne, så flere medlemmer optages med karen, og at karen nedsættes for de obligatoriske medlemmer, der

Der foreslås, at reglerne som udgangspunkt træder i kraft for nye medlemmer 1. juli 2016. Af administrative hensyn – især it-udvikling – foreslås det dog, at bestyrelsen får bemyndigelse til at bestemme den præcise ikrafttrædelsesdato.

ikke selv kan vælge, om de vil indbetale til pensionskassen eller ej.

Ændringen vil alt andet lige betyde en stigning i udbetalingerne af invalidepension. På baggrund af de seneste års skadesforløb forventer bestyrelsen imidlertid, at der vil være tale om en begrænset merudgift, som i en vis udstrækning opvejes af de sparede administrative udgifter til helbreds-vurderinger af frivillige medlemmer i et ansættelsesforhold.

Pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning § 1, ny § 1A og § 20.

Uddybende begrundelse

Opsat i skemaform ser forslaget til nye optagelsesregler således ud:

	Nuværende optagelsesregler	Forslag til nye optagelsesregler
Obligatoriske medlemmer	Optages uden afgivelse af helbredsoplysninger, men med 2 års karens.	Optages uden afgivelse af helbredsoplysninger, men med 6 måneders karens.
Frivillig med ansættelsesforhold	Afgivelse af helbredsoplysninger.	Optages uden afgivelse af helbredsoplysninger, men med 24 måneders karens.
Frivillig uden for ansættelsesforhold	Afgivelse af helbredsoplysninger.	Afgivelse af helbredsoplysninger (ingen ændring).

For obligatoriske medlemmer foreslås der en lempelse af reglerne, så karensperioden nedsættes fra 2 år til 6 måneder. En sådan lempelse betyder, at disse medlemmer hurtigere vil kunne få en afklaring af, hvordan de er dækket, ligesom bestående lidelser ved optagelsen kun vil kunne føre til nedsættelse af dækningen, hvis lidelsen medfører et erhvervsevnetab indenfor 6 måneder efter optagelsen – og ikke som i dag indenfor 2 år efter optagelsen.

Efter de nuværende regler skal medlemmer, der selv kan vælge, om de vil optages hos os eller i et andet pensions-selskab (frivillig med ansættelsesforhold), afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger ved optagelsen. I dag er der en del medlemmer, der ikke sender os de krævede oplysninger og derfor bliver optaget uden forsikringsdækninger – også selv om de ikke fejler noget. Det betyder, at de er meget dårligt stillet, hvis de senere bliver syge eller kommer ud for en ulykke.

Bestyrelsen foreslår, at frivillige medlemmer med ansættelsesforhold, som kan dokumentere, at de på optagelsestidspunktet kan arbejde på normale vilkår, får lempeligere optagelsesvilkår. Det foreslås, at de i stedet for afgivelse af helbredsoplysninger optages med 24 måneders karens.

Karensen betyder ikke, at man mister sine dækninger ved invaliditet i karensperioden. Karensen betyder, at man får halve dækninger, hvis man mister mindst halvdelen af erhvervsevnen i karensperioden, det vil sige inden 6/24 måneder efter optagelsen - dog kun hvis det skyldes en ulykke eller sygdom, der var indtruffet før optagelsen.

Eksempler:

A. En måned efter optagelsen er et medlem udsat for en ulykke, som betyder, at hun bliver invalid. Hun er

berettiget til fulde dækninger, da ulykken er sket efter optagelsen.

- B. Et medlem fik diagnosticeret en diskusprolaps inden optagelsen. Han starter på et nyt arbejde og bliver optaget som medlem i pensionskassen. Efter 4 måneder bliver medlemmet sygemeldt pga. en blodprop, og det ender med, at han bliver invalid. I dette tilfælde er medlemmet fuldt dækket, da blodproppen, der gør ham invalid, ikke er konstateret før optagelsen.
- C. Et medlem fik diagnosticeret en diskusprolaps inden optagelsen. Han starter på et nyt arbejde og bliver optaget som medlem i pensionskassen. Efter 4 måneder bliver medlemmet sygemeldt pga. dårlig ryg, og det ender med, at han bliver invalid. I dette tilfælde er der halve dækninger, da medlemmet er blevet invalid inden for karensperioden pga. en sygdom, der er opstået før optagelsen.
- D. Et medlem fik diagnosticeret en diskusprolaps inden optagelsen. Han starter på et nyt arbejde og bliver optaget som obligatorisk medlem af pensionskassen. Efter 10 måneder med obligatoriske indbetalinger bliver medlemmet sygemeldt pga. dårlig ryg og det ender med, at han bliver invalid. I dette tilfælde er der fulde dækninger, da han er blevet invalid efter karensperioden på 6 måneder.

Der skal indbetales i 6/24 måneder, før karensen er udstået. Perioder uden indbetaling tæller ikke med, men der skal ikke startes forfra med en ny karensperiode, når indbetalingerne genoptages inden man overgår til hvilende medlemskab.

Forslag 3: Modregningsregler ved tilkendt invalidepension

Forslag

Der foreslås en lempelse af modregningsreglerne for alle medlemmer – både nuværende og nye. Lempelsen vil således også gælde nuværende invalidepensionister.

Det foreslås, at der ved hel invalidepension modregnes med 50 øre i invalidepensionen for hver kroners lønindtægt, dog med et bundfradrag på 50.000 kr. årligt (indeksreguleret) før skat og AMB.

Ved halv invalidepension foreslås det, at der modregnes med 25 øre i invalidepensionen for hver kroners lønindtægt, dog med et bundfradrag på 100.000 kr. årligt (indeksreguleret) før skat og AMB.

Det foreslås, at ændringen træder i kraft pr. 1. maj 2015.

Begrundelse

Betingelserne for at blive tilkendt hel invalidepension er, at man har mistet mindst 2/3 af sin erhvervsevne og mindst halvdelen af erhvervsevnen ved halv invalidepension. Man kan således godt arbejde nogle få timer om ugen og samtidig opfylde betingelserne for udbetaling af invalidepension.

Efter de nuværende regler sker der modregning krone for krone for enhver lønindtægt – både inden for og uden for faget. Det betyder, at der ikke er et økonomisk incitament til at arbejde for medlemmer, der er tilkendt invalidepension.

Bestyrelsen mener ikke, at de nuværende modregningsregler er rimelige og foreslår derfor en lempelse af modregningsreglerne, så der er et økonomisk incitament til at arbejde og dermed udnytte en eventuel resterende erhvervsevne.

Pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning §10, stk. 2, ny §10A, stk. 4, og §20.

Uddybende begrundelse

Der skal betales arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct. af lønindkomst, men ikke af invalidepension. Derfor vil invalidepensionister, der arbejder, reelt opleve, at de får 8 pct. mindre udbetalt, for hver krone de tjener. Derfor er der ikke et økonomisk incitament til at arbejde.

Formålet med modregningsreglerne er, at medlemmerne ikke skal overkompenseres, da det alt andet lige betyder, at der ikke vil være et incitament til at komme tilbage til arbejdsmarkedet. Samtidig skal det dog også anerkendes, at medlemmerne har betalt for en dækning.

Bestyrelsen har derfor overvejet forskellige modeller for modregningsregler og foreslår følgende model for modregning ved hel invalidepension:

- Bundfradrag på 50.000 kr. årligt (indeksreguleret), hvor der ikke gøres modregning gældende. Bundfradraget er før skat og AMB.

- 50 øres modregning for hver kroners lønindtægt herudover.
- Der skal ske modregning for alle arbejdsindtægter – både inden for og uden for eget fag, fx:
 - Lønindkomst
 - Indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed,
 - Flekslønstilskud (den del af lønnen til personer i fleksjob, der bliver udbetalt af kommunen).
- Omvendt skal der ikke ske modregning for kapitalindkomst, sociale ydelser, andre private pensioner mv.

Ved tilkendelse af halv invalidepension vil der være dobbelt bundfradrag på 100.000 kr. årligt (indeksreguleret) og kun ske modregning med 25 øre for hver kroners indtægt.

Fordelen ved den foreslåede model er, at den giver et økonomisk incitament til at arbejde, hvilket vurderes at være et meget vægtigt hensyn.

Bestyrelsen foreslår, at ændringen træder i kraft pr. 1. maj 2015 for *alle* medlemmer.

Da forslaget er en lempelse i forhold til de nuværende regler, kan dette ske ved en generalforsamlingsbeslutning og uden accept fra det enkelte medlem.

Forslag 4: Regler for helbredsbedingede ydelser for nye medlemmer

Forslag

Der foreslås en række tilretninger af reglerne for tilkendelse og udbetaling af invalidepension og andre helbredsbedingede ydelser for nye medlemmer.

Forslaget indebærer ændringer i aldersgrænserne, revurdering af tilkendelser og reglerne for modregning samt andre ændringer af mere teknisk karakter.

Der ændres ikke på, at der fortsat vil være dækning ved

faginvalditet, og der ændres heller ikke på kravene til udbetaling af invalidepension ved henholdsvis 1/2 eller 2/3 erhvervsevnetab.

Det forventes, at reglerne kan træde i kraft for medlemmer, der optages pr. 1. juli 2016 og senere. Af administrative hensyn – især it-udvikling – foreslås det dog, at bestyrelsen får bemyndigelse til at bestemme den præcise ikrafttrædelsesdato.

Begrundelse

På baggrund af bestyrelsens overordnede politik for helbredsbedingede ydelser har bestyrelsen drøftet dækningen og foreslår på den baggrund ændringer for nye medlemmer på følgende områder:

- Aldersgrænser for tilkendelse og udløb af invalidepension
- Revurdering af tilkendelse af invalidepension

- Midlertidig bidragsfritagelse
- Andre ændringer af mere teknisk karakter

Pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning §§ 7, 10, 12 og 20, samt nye §§ 7A, 10A og 12A.

Uddybende begrundelse

Aldersgrænser for tilkendelse og udløb af invalidepension

Udløbsalderen for hel invalidepension er i dag 67 år, mens tilkendelse af halv invalidepension skal være sket inden 60 år.

De nye aldersgrænser for bl.a. udbetaling af offentlig og privat alderspension fx fra pensionskassen medfører dette forskellige uhensigtsmæssigheder. Efter de nye regler er udbetalingsalderen for alderspension således dynamisk og bliver løbende sat op i takt med befolkningens generelle levetid.

Bestyrelsen foreslår derfor, at de nuværende aldersgrænser ved halv invalidepension (60 år) generelt ændres for *nyoptagne medlemmer* til "5 år før folkepensionsalderen" og ved hel invalidepension (67 år) ændres grænsen til "folkepensionsalderen".

Dette medfører en fremtidssikring af aldersgrænserne og forebygger, at der opstår huller i forsikringsdækningerne.

Revurdering af tilkendelse af invalidepension

Efter de nuværende regler kan medlemmerne enten tilkendes midlertidig eller varig invalidepension. Den midlertidige invalidepension kan tilkendes, hvis erhvervsevnen er nedsat på tilkendestidspunktet, men det er uvist om tilstanden vil være varig. Der skal dog være en forventning om, at erhvervsevnetabet vil vare i mindst 12 måneder.

En stor del af tilkendelserne af invalidepension sker imidlertid på baggrund af psykiske lidelser som fx stress og belastningsreaktioner. Disse lidelser er kendetegnet ved, at medlemmet over en årrække ofte får en bedring i helbreds tilstanden. Desuden er den medicinske udvikling svær at spå om.

Hertil kommer, at de nye regler for offentlig førtidspension indebærer, at personer under 40 år som udgangspunkt ikke kan få tilkendt (varig) offentlig førtidspension. Lige som flere personer over 40 år får tilkendt midlertidige ydelser fra det

offentlige. Således er tilkendelser af offentlig førtidspension faldet med over 70 pct.

Bestyrelsen foreslår på den baggrund, at pensionskassen i højere grad tilkender midlertidige ydelser.

I praksis vil det ske ved at indføre en ny type ydelse: *længerevarende invalidepension*. Der vil så ske tilkendelse af enten midlertidig, længerevarende eller varig invalidepension:

Midlertidig:	Kortere tilkendelse – revurderes normalt årligt
Længerevarende:	Længere tilkendelse men med jævnlig revurdering, fx efter 2-5 år
Varig tilkendelse:	Usandsynligt at medlemmet genvinder erhvervsevnen, fx terminalpatienter

Derved bringes reglerne bedre i samspil med det offentliges regelsæt.

Midlertidig bidragsfritagelse

Efter nuværende praksis kan der kun tilkendes midlertidig bidragsfritagelse i enkelte særlige situationer, hvor medlemmets helbredsmæssige situation ikke er afklaret, og medlemmet af helbredsmæssige årsager arbejder mellem 20 og 24 timer om ugen.

Bestyrelsen har overvejet, om der fortsat er et behov for dækningen og er kommet frem til, at der fortsat er et behov i de tilfælde, hvor medlemmet har et erhvervsevnetab, men hvor der ikke er ret til udbetaling af invalidepension, da det ikke kan afklares, om erhvervsevnetabet forventes at vare i

mindst 12 måneder.

Det foreslås, at reglerne for midlertidig bidragsfritagelse tilrettes, så dette behov imødekommes.

Således kan der for nye medlemmer alene tilkendes midlertidig bidragsfritagelse ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen og for en periode på 3-12 måneder.

Ændringer af mere teknisk karakter

Skadestidspunkt og udbetalingstidspunkt

I de nuværende regler omtales tidspunktet for "retten til invalidepension". I henhold til fast praksis sondres imidlertid imellem "skadestidspunkt" og "udbetalingstidspunkt".

Skadestidspunktet er det tidspunkt, hvor medlemmet har mistet halvdelen eller 2/3 af den fulde erhvervsevne, og er således det tidspunkt, hvor retten til invalidepension opnås.

Udbetalingstidspunktet er det tidspunkt, hvor selve udbetalingerne begynder. I henhold til reglerne sker der tidligst udbetaling ved ophør af løn/erhvervsindtægt. Udbetalingstidspunktet kan derfor være senere end skadestidspunktet, hvis medlemmet fx fik løn under sygdom, eller der er sket forældelse for nogle af ydelserne.

Sondringen mellem skadestidspunkt og udbetalingstidspunkt er fast kutyme i branchen og er direkte indskrevet i flere selskabers regler.

Bestyrelsen foreslår på den baggrund, at begrebet "skadestidspunkt" skrives direkte ind i pensionsregulativet.

Andre ændringer

Bestyrelsen foreslår endeligt forskellige ændringer af præciserende karakter, hvor der ikke sker realitetsændringer.

Forslag 5: Bemyndigelse til bestyrelsen om at kunne tilbyde nyt invalidepensionsprodukt med hel invalidepension ved 50 pct. erhvervsevnetab

Forslag

Det foreslås, at generalforsamlingen bemyndiger bestyrelsen til, at den i forbindelse med virksomhedsaftaler kan til

byde et supplerende invalidepensionsprodukt, hvor der kan udbetales hel invalidepension ved 50 pct. erhvervsevnetab.

Begrundelse

Efter de nuværende regler udbetales hel invalidepension først ved 2/3 erhvervsevnetab. Medlemmer, der er optaget efter 1. januar 2010 og medlemmer, der har tilvalgt det, har endvidere mulighed for at få halv invalidepension ved 50 pct. erhvervsevnetab.

Ved bedømmelse af erhvervsevnetabet tages udgangspunkt i, at et medlem, der har mistet 2/3 af sin erhvervsevne, kan arbejde op til ca. 12 timer om ugen, mens man ved 50 pct. erhvervsevnetab kan arbejde op til ca. 20 timer om ugen.

Bag argumentationen for at der kun udbetales halv invalidepension ved 50 pct. erhvervsevnetab, ligger en forudsætning om, at medlemmet kan udnytte sin resterhvervsevne og arbejde deltid.

Der er af flere medlemmer og arbejdsgivere imidlertid blevet argumenteret for, at det for mange medlemmer i praksis er meget svært at finde et deltidsarbejde, når man har mistet halvdelen af erhvervsevnen. Mange medlemmer får derfor en væsentlig nedgang i deres indtægt, hvis de mister halvdelen af erhvervsevnen.

Bestyrelsen har på den baggrund overvejet at nedsætte kravet for hel invalidepension til 50 pct. erhvervsevnetab. En sådan ændring vil imidlertid medføre en meget væsentlig stigning i prisen på invalidedækningen på op til 40 pct. Da betalingen til invalidedækningen tages ud af de indbetalte pensionsbidrag, vil en stigning i prisen for invalidedækningen betyde en væsentlig mindre opsparring til alderspension.

Bestyrelsen kan på den baggrund ikke anbefale en generel ændring af betingelserne for udbetaling af invalidepension.

Bestyrelsen har overvejet muligheden for at kunne tilbyde udvidelsen som et frivilligt tilbud for det enkelte medlem. Ved en frivillig ordning er der imidlertid en risiko for spekulation mod pensionskassen, da det – alt andet lige – må antages, at der er flere medlemmer med en høj invaliderisiko, der ønsker at tilkøbe produktet. Et helt frivilligt tilbud vil derfor betyde, at prisen for dækningen vil blive så høj, at den i praksis ikke vil være et reelt tilbud til medlemmerne. Bestyrelsen kan derfor på nuværende tidspunkt heller ikke anbefale, at produktet kan tilkøbes individuelt.

Bestyrelsen anerkender imidlertid behovet og vil gerne have mulighed for at kunne udbyde det som et tilkøb i forbindelse med virksomhedsaftaler, hvor det er obligatorisk for alle ansatte på virksomheden, og hvor det eventuelt kan ske samtidig med en generel forhøjelse af pensionsbidraget, så der ikke sker en udhuling af opsparringen til alderspension. En øget udbetaling af invalidepension vil alene berøre medlemmer omfattet af virksomhedsaftalen, men ikke pensionskassens øvrige medlemmer.

Bestyrelsen vil løbende evaluere på produktet og overveje, om det på sigt kan tilbydes en bredere kreds af medlemmer.

Forslag 6: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrekturændringer o.l.

Forslag

Bestyrelsen anmoder generalforsamlingen om bemyndigelse til dels at foretage ændringer af redaktionel karakter i vedtægt og pensionsregulativerne, dels at foretage ændringer i forslagene, hvis myndighederne måtte kræve det.

Ændringer af redaktionel karakter er fx ændringer af paragrafnummer og/eller paragrafhenvi- sning, korrekturrettelser og lignende.

Forslag fra medlemmerne

Forslag 7: Opfordring til afvikling af investeringer i fossile brændstoffer m.v.

Stillere

Christian Jürgensen, Jens Christian Martin Bugge Henriksen, Ilse Rasmussen, Rune Ventzel Hansen, Anders Borgen, Mette Weinreich Hansen, Mette Lund Sørensen, Matilde Krogh Raahede, Nynne Capion, Christian Coff, Michael Leth Jess, Tina Unger, Adam Høyer Lentz

Forslag

Generalforsamlingen opfordrer bestyrelsen til:

- At arbejde for at afvikle investeringer i de 100 største kulselskaber snarest muligt og senest inden udgangen af 2018.
- At indgå i og årligt dokumentere dialog med olie- og gasselskaber, hvor pensionskabet ejer aktier, om at afvikle deres investeringer i højrisikable udvindingsprojekter fx tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis.

Begrundelse

Den globale opvarmning truer menneskelig civilisation. Det Internationale Energi Agentur og FN's klimapanel har konkluderet, at 2/3 af verdens fossile reserver ikke kan afbrændes, hvis vi skal holde os under 2 graders global temperaturstigning. Det betyder at disse "ikke-brændbare fossile ressourcer" risikerer at miste deres værdi. Ifølge

aktivlisten fra februar 2015 har Unipension hele 2.020 mio. kr. investeret i aktier blandt 89 af verdens 200 største kul, olie og gasselskaber. Dette er uforeneligt med at sikre en tryk opsparing til vores pensionisttilværelse og en tryk fremtid for vores medmennesker og efterkommere.

Uddybet forslag og begrundelse

Forslaget indebærer at Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger (PJD) skal afvikle investeringer i verdens 100 største kulselskaber som defineret ud fra oversigten "Carbon Underground 200" som indekssleverandøren Fossil Free Indeks producerer og opdaterer årligt [1].

Højrisikable olieudvindingsprojekter *defineres* ud fra rapporter fra finanstånketanken Carbon Tracker Initiative (CTI), hvis analyser viser at højrisikable olieudvindingsprojekter er projekter, der kræver en oliepris over 95 USD/tønde, for at være lønsomme i et fremtidigt scenarie med en politisk regulering der sikrer en global opvarmning på maksimalt 2 grader [2]. Denne type projekter omfatter typisk de fleste ukonventionelle kilder som udvinding af olie fra tjæresand, samt udvinding af olie fra dybhavsboringer og boringer i Arktis.

Dialogen med selskaber *tænkes* udført ud fra retningslinjerne i den guide som investorsammenslutningen *Institutional*

Investors Group on Climate Change (IIGCC) har udarbejdet til hjælp for sine medlemmer, herunder UNIPENSION, for at gennemføre en dialog med olieselskaber [3].

Den foreslåede dialog kan således tage udgangspunkt i CTI's analyser og IIGCC's guide i forhold til de selskaber som PJD er medejer af, herunder særligt i forhold til PJD's 10 største aktieposter, herunder selskaber som Exxon Mobil, Chevron, Petrobras, Lukoil, Conocophillips, BP, Shell og AP Møller Mærsk.

Dialogen *kan* også gennemføres ved konkret stillingtagen til relevante resolutionsforslag, der fremsættes ved olieselskabernes generalforsamling, eksempelvis det forslag som er fremsat af investorgruppen "AsYouSow" ved Exxon Mobiles kommende generalforsamling [4].

Den årlige afrapportering af denne dialog kan eksempelvis anføres på UNIPENSION's hjemmeside.

Uddybning af begrundelse

1. De to centrale begrundelser for det fremsatte forslag:

A: Klimaet samt hensynet til kommende generationer

En pensionskasse bør medvirke til en tryk og stabil pensions-tilværelse for dets medlemmer. Vi ønsker at videregive en verden til vores børn og børnebørn, hvor der er social stabilitet og hvor livsbetingelserne i hvert fald ikke er blevet forringet i vor tid. Klimaforandringer er imidlertid en både teknisk og social trussel mod et stabilt samfund. Vi ønsker derfor ikke at medvirke til at finansiere de virksomheder, som bidrager mest direkte til klimaforandringerne.

Et bredt folketingsflertal har vedtaget, at Danmark skal ud-fase fossile brændsler inden 2050 og afbrænding af kul se-nest inden 2030. Også pensionskasserne bør støtte op om disse mål ved at flytte investeringer væk fra fossil energi.

B: Ønsket om stabile økonomiske afkast

En pensionskasse bør sikre gode, sikre og stabile afkast til sine medlemmer af de midler, kassen forvalter. Det indebæ- rer bl.a. omhyggelig vurdering og afvejning af de risici, der er forbundet med pensionskassens investeringer. I den nuvæ- rende globale situation er det vores vurdering:

- At investeringer i **udvinding af kul** er særdeles risikable og uden udsigt til gevinst, fordi den globale udvikling lægger væsentlige strukturelle bånd på den fortsatte ud- vinding og afbrænding af kul. Under hensyntagen til at minimere eventuelle økonomiske tab bør disse investe- ringer derfor afvikles snarest muligt og allersnarest inden udgangen af 2018;
- At investeringer i **højrisikable olie-/gasprojekter** (defi- neret som forekomster med udvindingsomkostninger større end 75-95 USD/tønde) er investeringer, som bør nedbringes og afvikles snarest belejligt. Mindst 1/3 af de kendte olieforekomster skal forblive i jorden, hvis den globale temperaturstigning skal holdes under 2 grader, og det er disse mindre rentable olieforekomster, som er i umiddelbar risiko for at blive værdiløse. Det er derfor vigtigt for PJD's medlemmer, at vi får afhændet investe- ringerne inden "olieboblen" brister. De højrisikable udvin- dingsprojekter omfatter fx udvinding fra tjæresand, dyb- havsboringer og udvinding i Arktis. Det er projekter, hvor der samtidig knytter sig høje miljørisici til udvindingen.

2. Den accelererende klimakrisen tilsiger handling:

Den globale opvarmning udgør en kæmpe udfordring for ver- denssamfundet og truer mange steder den menneskelige ci- vilisation, og udvinding og afbrænding af fossile brændstof-

fer er den væsentligste årsag til denne opvarmning. Truslen fra den globale opvarmning tilsiger derfor, at verden har be- hov for en markant og hastig omstilling fra fossil energi til vedvarende CO₂-neutrale teknologier til at producere energi, væsentligst sol-, vind- og vandkraft.

Det Internationale Energi Agentur har konkluderet at 2/3 af verdens fossile reserver ikke kan afbrændes, hvis vi skal holde os under 2 graders global temperaturstigning. Det be- tyder, at disse "ikke-brændbare fossile reserver" vil miste deres værdi. Carbon Tracker Initiative har beregnet, at ver- denssamfundets målsætning om max 2 graders tempera- turstigning kun kan nås, hvis olieselskaberne ikke fortsætter med at investere i en lang række urentable projekter med produktionspriser over 75-95 USD/tønde.

3. Udfasningen af fossil energi, og omstillingen til grøn energi vil accelerere:

På trods af at verdenssamfundet i en årrække har forhandlet om at indgå en bindende global klimaaf-tale, og endnu uden stor succes, så udvikles der i stigende grad flere og mere klimavenlige teknologier. I takt med at de accelererende klimaforandringer medfører tab af menneskeliv og enorme værditab for verdenssamfundet, så vil fossile brændsler i stigende grad blive pålagt yderligere CO₂ afgifter. En række lande og regioner har sat ambitiøse målsætninger for deres reduktion af drivhusgasser. I et stigende antal byer, regio- ner og lande er brug af fossile brændsler nu desuden pålagt afgifter, eller indgår i en eller anden form for CO₂-kvotesy- stem som medfører en pris på CO₂-udledning. Eksempelvis er der nu, uden en global pris på udledning af CO₂, godt 35 lande, herunder Europa og Kina, svarende til godt 40 % af kloden befolkning, som allerede indgår, eller snart vil indgå i et CO₂-kvotehandelsystem med en pris på CO₂ [5]. Eftersom kul har det største CO₂-indhold pr. energienhed, så vil kul- afbrænding også rammes ekstra hårdt af CO₂-afgifter. Den respekterede og uafhængige engelske tænketank Carbon Tracker Initiative har kraftigt understreget, at markedsvær- dien for kul går ned. Ikke som en del af en konjunktur- el- udvikling, men af markedsstrukturelle grunde. Værdifaldet er derfor permanent og ikke reversibelt, påpeger tænketanken. "Bloomberg Global Equity Index" for kul har således allerede i løbet af de sidste tre år tabt halvdelen af dets værdi, mens det gennemsnitlige markedsindeks er gået 30% op. I selve kul-sektoren er der altså kun én udvikling: nedad. Kulpriser går ned, afkast går ned og aktiekurserne går ned.

Udviklingen vil altså uafvendeligt – også globalt – gå mod bil- ligere og mere klimavenlige vedvarende energikilder som sol og vind. En række lande giver desuden støtte til vedvarende

energi for at fremme udbredelsen af klimavenlige energiproduktion. Således er vedvarende energi allerede i dag meget tæt på at være økonomisk konkurrencedygtig med fossile brændsler i en række lande. I Danmark har Energistyrelsen således meldt klart ud, at landmøllebaseret strøm allerede i dag er den billigste energikilde [6]. Den tyske bankgigant Deutsche Bank, fortæller ligeledes at prisen på solceller er faldet med 60 procent i løbet af de seneste tre år, og at den vil falde yderligere 40 procent frem til slutningen af 2017 [7]. Det viser sig også i den europæiske omlægning af energiforsyningen, hvor der eksempelvis i 2014 blev installeret 11.791 megawatt vind, mens der blev lukket mere kul- og gaskraft, end der blev åbnet [8]. Og i takt med at de klimavenlige teknologier bliver billigere, og i takt med at fossile brændsler pålægges yderligere afgifter, så stiger det forretningsmæssige potentiale for, og dermed udbredelsen af vedvarende energi.

4. Opfattelsen af en øget risiko for en "carbon boble" og "stranded Assets" breder sig i hele verden:

Når analyser fra anerkendte institutioner som Det Internationale Energi Agentur og FN's klimapanel konkluderer at verden maksimalt kan afbrænde 1/3 af verdens kendte fossile reserver, og at 2/3 af verdens fossile reserver dermed ikke kan afbrændes, så er der en "karbon boble" og dermed vil en meget væsentlig del af disse "ikke-brændbare fossile ressourcer" miste deres værdi. Når de fossile brændsler fremover bliver pålagt gradvist større forureningsafgifter, så bliver de gradvist mindre profitable, hvorfor investeringer i både kul, gas og olie i stigende grad vil være usikre. Denne analyse støttedes allerede af tidligere klima- og energiminister Martin Lidegaard tilbage i 2013 [9], og FN's Chefklimaforhandler Christiana Figueres har for nyligt deklareret at "stranded assets" allerede nu er et faktum som fossil-branchen må forholde sig til [10].

En række af de største virksomheder indenfor den fossile industri, eksempelvis Exxon Mobil har indtil videre hårnakkat benægtet eksistensen af "stranded assets", og Exxon har i april 2014 meldt offentligt ud, at deres olie og gas reserver ikke er risiko for at blive "stranded", fordi de anser det for usandsynligt at verden går imod en "low carbon path". [11]. At fossil-sektoren generelt ignorerer denne risiko understreges således af, at der globalt anvendes ca. 4.400 milliarder kroner på efterforskning efter flere fossile brændsler [12]. Aktionærer i Exxon Mobil, som eksempelvis PJD, bidrager således til at understøtte fortsat efterforskning og udvinding af flere fossile reserver, med den konsekvens at verden bliver 3, 4 eller måske 5 grader varmere.

5. Som det mest klimaskadelige brændsel, så er efterspørgslen efter kul på retur

At særligt investeringer i kulindustrien er særlig risikabel understreges i en rapport "The window for thermal coal investment is closing" udgivet af den amerikanske storbank Goldman Sachs [13]. Rapporten slår fast at kuls centrale placering i verdens energiforsyning gradvist vil blive reduceret. En række faktorer peger derfor på at kulforbruget vil reduceres kraftigt i den kommende årrække, og det afspejles allerede nu i kraftigt reducerede investeringer i kulindustrien, og selv i Kina som er verdens største kulforbrugende land har man i 2014 set en nedgang i kulforbruget [14].

6. Et stigende antal långivere og investorer trækker sig ud af CO₂-tunge industrier.

Af både klimamæssige og økonomiske årsager har en række statslige institutioner som Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Verdensbanken kraftigt reduceret investering og långivning til særligt kul-industrien. Men også antallet af private investorer som trækker investeringer ud af fossile virksomheder stiger hastigt. Således har det norske pensionselskab Storebrand (Juli 2013) [15], den hollandske storbank Rabobank (Juli 2013), det Australiske pensionselskab LGS (September 2014), den statsligt kontrollerede Svenske AP Fond 2 (Oktober 2014) [16], det norske pensionselskab KLP (December 2014) [17], den nordiske storbank Nordea (Januar 2015) [18], Danmarks største pensionselskab PFA (Januar 2015) [18], samt PKA (Januar 2015) [19] besluttet at trække sig ud af kul eller andre fossile investeringer. Mest bemærkelsesværdigt har Norges Oliefond (Februar 2015) af økonomiske årsager frasolgt en række kulselskaber samt selskaber aktive i olieudvinding fra tjæresand [20]. Vi tillader os at antage, at når verdens største fond frasælger kul og tjæresand af økonomiske årsager, så er det et klart vidnesbyrd om, at investorer nu vurderer at risikoen for "stranded assets" er helt reel. I september 2014 frasolgte Rockefeller Foundation en række aktiver i fossil energi, og for nyligt har verdens mest succesfulde investor Warren Buffet frasolgt alle sine aktier (4 mia dollars) i verdens største olieselskab Exxon Mobile [21].

7. Udviklingen presser virksomheder til at reducere højrisikable investeringer og justere forretningen mod en grøn omstilling

Nogle vil argumentere, at de eksisterende energiproducenter kunne blive nøglen til omstillingen til vedvarende energi. Dette synspunkt har indtil for nyligt fundet meget ringe faktisk støtte i de historiske kendsgerninger, og på trods af den stigende anerkendelse af truslen fra global opvarmning og klimaforandringer, så har ingen af de store virksomheder indenfor kul-, gas- og olie helt frivilligt ønsket at lade sig

transformere fra fossilt baserede virksomheder til energiselskaber, som leverer CO₂-neutral energi. I stedet øger de deres investeringer til ny efterforskning og udvinding af kul, olie og gas.

De første tegn på en ny udvikling spores dog nu, og for nyligt valgte den tyske energiproducent EON at adskille virksomheden i 2 dele, hhv. en virksomhed baseret på traditionel kernekraft og fossil energi, og et selskab baseret primært på vedvarende energi, således for at tilpasse sig fremtidens energimarked [22]. Og selv det store olie- og gas-selskab Shell, som tilbage i maj 2014 meldte offentligt ud at "Shells fossile reserver ender ikke som Stranded Assets" [23], har for nyligt meldt ud – sammen med BP – at man nu vil se nærmere på, om virksomhedernes investeringer faktisk kan betale sig, når verdenssamfundet skal sikre at temperaturen maksimalt kan tåle 2°C graders opvarmning. Shell har dog desværre foreløbigt valgt at fortsætte den højrisikable efterforskning efter nye oliekluder i Arktis [24].

8. Frasalg er en sikring mod tab

Det har fra forskellige sider været fremført, at et frasalg af aktiver i verdens 200 største kul-, olie-, og gasselskaber dels vil medføre et lavere afkast, og dels være ulovligt hvis det kan godtgøres at det reducerer pensionsafkastet. Vi deler slet ikke denne opfattelse. Når mængden af de fossile reserver er flerfold større end den mængde som ansvarligt kan udvindes og afbrændes, så er der en overhængende risiko for en CO₂-boble, som truer med at gøre investeringer i kul, olie og gas værdiløse. Vi ser derfor frasalg som en helt central måde at undgå værditab på. En række finansanalytikere deler samme opfattelse. Finansbureauet Bloomberg har for nyligt meldt ud, at olieinvesteringer måske er mere risikable end de fleste investorer er klar over [25], og Bank of England har for nyligt meldt ud, at eftersom størstedelen af de fossile brændsler må blive i jorden, så bør alle fossilselskaber deklarere overfor deres investorer hvordan deres forretningsmodel bliver påvirket [26].

At investeringer i fossil energi i stigende omfang er forbundet med risiko er blevet klart efter det seneste kraftige olieprisfald, og de afledte fald i aktiekursen for hele fossilbranchen. En række uafhængige analyser har således vist, at en fossilfri-aktieportefølje har givet et langt bedre afkast end en fossilholdig aktieportefølje [27, 28]. Dagbladet Børsen kan for nyligt fortælle, at den lave oliepris allerede over de seneste måneder har kostet investorer mere end 2.290 milliarder kroner på grund af olie- og gas-selskabernes aktiekurstab [29]. Også aktiekursen for danske A.P. Møller Maersk aktien er faldet med 18% i takt med olieprisens fald, og de lave oliepriser helt grundlæggende vil sætte spørgsmålstegn

ved lønsomheden af AP Møller Mærsk's planlagte investeringer efter nye olie- og gaskilder [30]. En analyse fra WWF Verdensnaturfredningsfonden har tillige vist, at Unipensions investeringer iblandt 15 højrisiko olie- og gasselskaber er faldet med 20% af deres kursværdi over en 4 måneders periode fra september 2014 – januar 2015 [31].

At olieprisen nu er historisk lav skyldes primært at udbudet overstiger efterspørgslen, fordi OPEC har besluttet ikke at reducere i deres olieproduktion. Dette har sandsynligvis sin baggrund i den analyse, som både internationale [32] og danske [33] energi-analytikere har bragt for dagen: Saudi-Arabien har nu erkendt karbon-boblen, og man sælger derfor nu billigt ud af olien før tidspunktet indtræffer, hvor de ikke kan sælge olien mere. At investeringer i fossil energi for alvor er forbundet med høj risiko er altså blevet åbenlys. Og de mange udmeldinger er i stigende grad ved at overbevise investorer om, at tiden er kommet til at flytte vores penge væk fra risikable investeringer i kul, olie og gas og over til mindre risikable energiprojekter, som ikke ødelægger planetens klima.

9. Business as usual er ikke en farbar vej og sætter PJD i et dårligt lys

Ifølge en WWF-rapport fra 2014 så er Unipensions investeringer i de største olie- og gasselskaber så store, at de potentielle CO₂-udledninger herfra er 241 ton pr medlem, hvilket er langt over gennemsnittet for de øvrige store danske pensionselskaber på 42 ton.

Når Unipension har hele 2 milliarder kr. investeret alene i aktier blandt 89 af verdens største kul, olie og gasselskaber, så gør vi (pensionsmedlemmerne) os også ansvarlige i at fremme anvendelsen af fossil energi, og dermed til forøgelsen af den globale opvarmning.

Med så store investeringer i fossil energi, så udsætter PJD sig ikke alene for en enormt stor økonomisk risiko, men man bibringer også pensionskassen et så dårligt renommé at det vil føre til utilfredse pensionskunder, og i takt med at den øvrige danske pensionsbranche i stigende grad flytter investeringer væk fra risikable fossil-investeringer, så vil PJD's rygte forværres [34].

At fortsætte status quo står i stor kontrast med Danmarks officielle målsætning om at blive uafhængig af fossile brændsler i 2050, en målsætning som er helt afhængig af, at vores fælles investeringer også understøtter den grønne omstilling. Ligeledes har FN's generaldirektør Ban Ki-Moon for nyligt opfordret pensionselskaber til at reducere investeringer i fossile brændsler og øge de grønne investeringer.

Derfor mener vi, at fastholdelse af investeringer i kul-, olie- og gas-virksomheder udgør en stor og unødigt risiko for vores pensionsudbetaling, ligesom det er uforeneligt med vores ønske om at vores pensionsopsparing skal sikre en tryk fremtid for os og for vores medmennesker, børn og børnebørn. Vi opfordrer derfor PJD's bestyrelse til at revurdere investeringspolitikken, så vi medlemmer kan se vores børn og børnebørn i øjnene og sige, at vi ikke aktivt med vores pensionspenge bidrog til fremtidige klimakatastrofer.

Et tilsvarende forslag stilles i foråret 2015 også i følgende 5 pensionskasser: Arkitekternes Pensionskasse (AP), Pensionskassen for Magistre og Psykologer (MP Pension), Juristernes og Økonomernes Pensionskasse (JØP), Danske Civil- og Akademiingeniørers Pensionskasse (DIP) og Ingeniørsammenslutningens Pensionskasse (ISP).

(Se skema på næste side)

10. Liste over Unipensions (herunder PJD's) investeringer i verdens 100 største børsnoterede kulselskaber og 100 største børsnoterede olie/gas-selskaber:

Nr.	Selskabets navn	Aktiekursværdi	Kul eller Olie/Gas	Nr.	Selskabets navn	Aktiekursværdi	Kul eller Olie/Gas
1	AP MOELLER-MAERSK A/S-B	477.358.299	Olie/Gas	46	EOG RESOURCES INC	4.296.910	Olie/Gas
2	AP MOELLER-MAERSK A/S-A	282.498.000	Olie/Gas	47	SUNCOR ENERGY INC	3.988.022	Olie/Gas
3	EXXON MOBIL CORP	127.341.200	Olie/Gas	48	ANGLO AMERICAN PLC	3.886.692	Kul
4	CHEVRON CORP	111.561.094	Olie/Gas	49	ANADARKO PETROLEUM CORP	3.615.72	Olie/Gas
5	OCCIDENTAL PETROLEUM CORP	78.414.762	Olie/Gas	50	ARCELORMITTAL	3.348.212	Kul
6	Lukoil Holdings (ADR) London	59.735.805	Olie/Gas	51	BLACK HILLS CORP	2.741.717	Kul
7	CONOCOPHILLIPS	54.900.354	Olie/Gas	52	JAMES RIVER GROUP HOLDINGS L	2.141.507	Kul
8	ENERGEN CORP	45.084.482	Olie/Gas	53	DEVON ENERGY CORP	2.036.283	Olie/Gas
9	TOTAL SA	41.227.330	Olie/Gas	54	APACHE CORP	2.032.790	Olie/Gas
10	ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS	40.335.292	Olie/Gas	55	BG GROUP PLC	1.995.137	Kul
11	CANADIAN NATURAL RESOURCES	39.672.414	Olie/Gas	56	PIONEER NATURAL RESOURCES CO	1.809.071	Olie/Gas
12	MITSUBISHI CORP	38.870.697	Kul	57	WHITING PETROLEUM CORP	1.784.205	Olie/Gas
13	BP PLC	38.561.835	Olie/Gas	58	MARATHON OIL CORP	1.615.551	Olie/Gas
14	ROYAL DUTCH SHELL PLC-B SHS	37.703.417	Olie/Gas	59	SANTOS LTD	1.565.592	Olie/Gas
15	Vale SA (ADR)	35.462.892	Kul	60	ALCOA INC	1.537.776	Kul
16	BHP BILLITON LIMITED	33.148.351	Kul	61	IDEMITSU KOSAN CO LTD	1.507.480	Kul
17	BASF SE	30.081.067	Kul	62	NOBLE ENERGY INC	1.479.209	Olie/Gas
18	BHP Billiton Plc (ZA)	27.117.405	Olie/Gas	63	FIRSTENERGY CORP	1.434.329	Kul
19	AGL RESOURCES INC	25.113.454	Kul	64	CENOVUS ENERGY INC	1.222.348	Olie/Gas
20	RIO TINTO PLC	24.927.710	Kul	65	OMV AG	1.152.874	Olie/Gas
21	mitsui & co ltd	23.802.455	Kul eller Olie/Gas	66	CABOT OIL & GAS CORP	1.084.529	Olie/Gas
22	FREEMONT-MCMORAN INC	23.185.983	Olie/Gas	67	IMPERIAL OIL LTD	1.063.294	Olie/Gas
23	PTT PCL-NVDR	21.181.655	Olie/Gas	68	CONCHO RESOURCES INC	975.386	Olie/Gas
24	ITOCHU CORP	16.929.810	Kul	69	EQT CORP	958.457	Olie/Gas
25	Vale SA Pref A (ADR)	16.857.501	Kul	70	CHESAPEAKE ENERGY CORP	956.927	Olie/Gas
26	PTT Exploration & Production	16.021.746	Kul	71	SOUTHWESTERN ENERGY CO	909.708	Olie/Gas
27	ANGLO AMERICAN PLC	15.724.331	Kul	72	ENCANA CORP	907.904	Olie/Gas
28	RWE AG	14.128.317	Olie/Gas	73	CIMAREX ENERGY CO	857.118	Olie/Gas
29	STATOIL ASA	13.885.701	Olie/Gas	74	CRESCENT POINT ENERGY CORP	787.594	Olie/Gas
30	MURPHY OIL CORP	13.402.668	Olie/Gas	75	RANGE RESOURCES CORP	686.124	Olie/Gas
31	REPSOL SA	12.937.165	Olie/Gas	76	ARC RESOURCES LTD	618.589	Olie/Gas
32	ARCELORMITTAL	12.806.828	Kul	77	TECK RESOURCES LTD-CLS B	599.854	Kul
33	BHP BILLITON PLC	11.983.431	Kul	78	HUSKY ENERGY INC	599.541	Olie/Gas
34	GDF SUEZ	10.803.903	Olie/Gas	79	TOURMALINE OIL CORP	409.990	Olie/Gas
35	MARUBENI CORP	10.195.442	Kul	80	MEG ENERGY CORP	347.232	Olie/Gas
36	INPEX CORP	10.055.041	Olie/Gas	81	PACIFIC RUBIALES ENERGY CORP	279.434	Olie/Gas
37	CESC LTD	9.828.801	Kul	82	ROSETTA RESOURCES INC	266.205	Olie/Gas
38	JX HOLDINGS INC	8.984.514	Olie/Gas	83	ARM HOLDINGS PLC	258.827	Kul
39	ROYAL DUTCH SHELL PLC-A SHS	8.571.705	Olie/Gas	84	PEYTO EXPLORATION & DEV CORP	231.818	Olie/Gas
40	ENI SPA	7.798.382	Olie/Gas	85	ENERPLUS CORP	225.427	Olie/Gas
41	PDC ENERGY INC	7.378.452	Olie/Gas	86	CANADIAN OIL SANDS LTD	210.593	Olie/Gas
42	GLENCORE PLC	6.729.051	Kul	87	CONTINENTAL RESOURCES INC/OK	180.820	Olie/Gas
43	HESS CORP	6.495.149	Olie/Gas	88	QEP RESOURCES INC	169.098	Olie/Gas
44	VALE SA-PREF	5.015.285	Kul	89	DENBURY RESOURCES INC	72.093	Olie/Gas
45	ALLETE INC	4.682.585	Kul		TOTALT	2.017.349.756	

Kilde: Unipension, Beholdningsoversigt gældende pr. 31. december 2014, udtrykt februar 2015
(Tilgængelig online: www.unipensioninvest.dk/da/Investering/Portef%C3%B8lje/Aktier/Aktiebeholdning)

Referencer

[1] Fossil Free Indexes: The Carbon Underground 2015

<http://fossilfreeindexes.com/research/the-carbon-underground/>

[2] Carbon Tracker: Carbon supply cost curves: Evaluating financial risk of oil capital expenditures

<http://www.carbontracker.org/wp-content/uploads/2014/09/CTI-Oil-Report-Oil-May-2014-13-05.pdf>

[3] IIGCC: Investor Expectations: Oil and Gas Company Strategy. Supporting investor engagement on carbon asset risk.

http://www.iigcc.org/files/publication-files/2014_Investor_Expectations_Oil_and_Gas_Company_Strategy.pdf

[4] As You Sow Shareholder resolutions:

<http://www.asyousow.org/our-work/current-resolutions/>

[5] Here's How Countries All Over the World Are Making Polluters Pay

<http://www.motherjones.com/environment/2015/02/cap-and-trade-countries>

[6] Analyse: Vindmøller på land producerer Danmarks billigste strøm - alt inklusive

<http://ing.dk/artikel/analyse-vindmoeller-paa-land-producerer-danmarks-billigste-stroem-alt-inklusive-172015>

[7] Why solar costs will fall another 40% in just two years

<http://reneweconomy.com.au/2015/why-solar-costs-will-fall-another-40-in-just-two-years-21235>

[8] Europæisk vind slog gas og kul i 2014

<http://energiwatch.dk/secure/Energinyt/Renewables/article7434767.ece>

[9]. Lidegaard: Pas på, at investeringerne ikke går tabt (Dagbladet Information, 31. oktober 2013)

<http://www.information.dk/476934>

[10]. UN climate chief: Carbon bubble is now a reality

<http://www.rtcc.org/2015/01/20/un-climate-chief-carbon-bubble-is-now-a-reality/>

[11]. Exxon Mobil dismisses climate change risks to future growth

<http://www.rtcc.org/2014/04/01/exxon-mobil-dismisses-climate-change-risks-to-future-growth/>

[12]. Carbon Tracker: Investors challenge fossil fuel companies. <http://www.carbontracker.org/news/investors-challenge-fossil-fuel-companies/>

[13] Goldman Sachs rapport "The window for thermal coal investment is closing".

http://thinkprogress.org/wp-content/uploads/2013/08/GS_Rocks__Ores_-_Thermal_Coal_July_2013.pdf

[14] China 2014 coal output seen down 2.5 pct, first drop in a decade.

<http://www.reuters.com/article/2015/01/29/china-economy-output-coal-idUSL4N0UZ3PO20150129>

[15] Storebrand reduces carbon exposure in investments – 19 companies excluded (Storebrand)

<http://www.storebrand.no/site/stb.nsf/Pages/newsdesk.html#/news/storebrand-reduces-carbon-exposure-in-investments-19-companies-excluded-62954>

[16] Second AP Fund to divest holdings in a number of fossil-fuel based energy companies

<http://www.ap2.se/en/Financial-information/Press-releases/2014/second-ap-fund-to-divest-holdings-in-a-number-/>

[17] KLP boosts investment in renewables and reduces in coal

<http://english.klp.no/about-klp/klp-boosts-investment-in-renewables-and-reduces-in-coal-1.28994>

[18] Nordea sætter kulindustrien på den sorte liste

<http://www.information.dk/522943>

[19] Finansfolk advarer mod investeringer i kul og olie

<http://politiken.dk/oekonomi/ressourceoekonomi/ECE2510561/finansfolk-advarer-mod-investeringer-i-kul-og-olie/>

[20]. World's biggest sovereign wealth fund dumps dozens of coal companies

<http://www.theguardian.com/environment/2015/feb/05/worlds-biggest-sovereign-wealth-fund-dumps-dozens-of-coal-companies>

[21] Warren Buffett sælger samtlige ExxonMobil-aktier

http://energiwatch.dk/Energinyt/Olie__Gas/arti-cle7460507.ece

[22] German energy giant E.ON splits into renewable & fossil fuel companies

<http://rt.com/business/210291-germany-eon-split-company/>

[23] Shell dismisses Carbon Bubble concept as 'alarmist'

<http://www.rtcc.org/2014/05/19/shell-dismisses-carbon-bubble-concept-as-alarmist/>

[24] Shell urges shareholders to accept climate resolution

<http://www.theguardian.com/environment/2015/jan/29/shell-urges-shareholders-to-accept-climate-change-resolution>

[25] Oil Investors May Be Running Off a Cliff They Can't See

<http://www.bloomberg.com/news/2014-12-02/oil-investors-may-be-running-off-a-cliff-they-can-t-see.html>

[26] Mark Carney: most fossil fuel reserves can't be burned

<http://www.theguardian.com/environment/2014/oct/13/mark-carney-fossil-fuel-reserves-burned-carbon-bubble>

[27] Thoughts on the 2014 Performance of the FFIUS

<http://fossilfreeindexes.com/2015/01/20/thoughts-2014-performance-ffius/>

[28] Divestment outperforms conventional portfolios for the past 5 years

<https://www.businessspectator.com.au/article/2015/2/16/energy-markets/divestment-outperforms-conventional-portfolios-past-5-years>

[29] Oliefald dræner investorer for 2500 mia kr

http://investor.borsen.dk/artikel/1/298591/oliefald_draener_investorer_for_2500_mia_kr.html

[30] Medie: Olieprisfald rammer Mærsk på investeringer

http://energiwatch.dk/Energinyt/Olie___Gas/article7352147.ece

[31] WWF analyse af Unipensions aktieværditab iblandt 15 højrisiko olie/gas-selskaber i perioden 30.09.2015 - 15.01.2016

<https://bytebucket.org/runevision/ansvarligfremtid/raw/e1c95e1ab5ca54c7f5f082df52f1479e6237c1a4/Source/AnsvarligFremtid/Files/2015-02-14-DanskePensionsopsparinger.pdf?token=421932dbca66eb504327c02f-3c8723006b692e64> (slide 13)

[32] Historic moment: Saudi Arabia sees End of Oil Age coming and opens valves on the carbon bubble

<http://www.energypost.eu/historic-moment-saudi-arabia-sees-end-oil-age-coming-opens-valves-carbon-bubble/>

[33] Analyse: Olielande producerer løs, inden alternativ energi tager over

<http://politiken.dk/oekonomi/gloekonomi/ECE2511426/analyse-olielande-producerer-loes-inden-alternativ-energi-tager-over/>

[34] Axa IM warns that companies linked to fossil fuels risk their reputations

<http://www.theguardian.com/environment/2015/jan/15/axa-warns-companies-linked-fossil-fuel-risk-reputations>

Bestyrelsens kommentar

I bestyrelsen deler vi til fulde bekymringen for klimaudviklingen, og pensionskassen har igennem Unipensionssamarbejdet arbejdet målrettet med problemstillingen i flere år. Tilgangen er igennem dialog at påvirke de selskaber, pensionskassen ejer, og løbende dygtiggøre sig inden for feltet.

Således var Unipensions investeringsafdeling i september 2014 på researchrejse til USA og Canada for at få en lang række parters opfattelse af klimaudfordringerne. Udover møder med en række folk i FN-systemet – herunder Ban Ki Moons særlige rådgiver for klima – mødtes man blandt andet med politikere, professorer, græsrodsbevægelser, cleantech-investorer og pensionskasser. Researchrejsen bruger Unipension til at tilegne sig viden og til at skabe et netværk, som er afgørende for at skabe grundlag for at blive hørt i de rette fora.

I efteråret styrkede vi desuden indsatsen på en mere direkte måde. Unipension meldte sig ind i Institutional Investors Group on Climate Change og underskrev Global Investor Statement on Climate Change. Erklæringen er udarbejdet sammen med blandt andet United Nations Environmental Programme Finance Initiative. Udover at opfordre verdens ledere til en ambitiøs, bindende aftale på årets klimatopmøde i Paris – som vil gavne miljøet og skabe sikkerhed for flere grønne investeringer i de kommende år – forpligter erklæringen underskriverne til ikke blot i ord, men også igennem konkret handling at bidrage til en økonomi med lavere CO₂-belastning.

For bestyrelsen er handling ikke uden videre at sælge aktier i kulselskaber, som så bare bliver købt af andre investorer med et andet syn på fossile brændstoffer. Det gavner ikke miljøet, at vi sælger ud af vores indflydelse. Vi tror i stedet på at tage ansvaret på os og udnytte vores ejerskab til at påvirke ikke bare udvindingselskaberne, men også de energitunge virksomheder, som er væsentlige bidragere til CO₂-udledningen.

Forpligtelserne i Global Investor Statement on Climate Change er at:

- Påvirke det politiske niveau til at udvikle politikker, der tilskynder til en økonomi med en lav CO₂-belastning.
- Identificere og evaluere investeringsmuligheder med lav CO₂-belastning.
- Styrke evnen til at vurdere risici og muligheder i f.t. klimaforandringer og klimapolitik og integrere det i investeringsbeslutningerne.

- Arbejde med selskaberne, så de minimerer risici og maksimerer muligheder i f.t. klimaforandringer og klimapolitik.
- Rapportere om tiltag og fremskridt.

Forslagsstillernes bekymring for, om der eksisterer en uopdaget prisboble omkring aktierne i kul-, olie- og gasselskaber (stranded assets-problematikken), deler Unipension ikke. Det er en helt naturlig del af en investeringsbeslutning omkring ethvert selskab at forholde sig til, hvorvidt ændringer i et selskabs rammevilkår får stor indflydelse på selskabets fremtidige værdi. Når vi er i dialog med selskaber, som vi overvejer at investere i eller har investeringer i, skal de gerne have et godt svar på, hvordan virksomheden skal drives, når politiske indgreb inden for en årrække fordyrer CO₂-udledning. Ellers er der næppe tale om en attraktiv, langsigtet investering. Også i denne sammenhæng giver dialog mening.

I bestyrelsen anerkender vi dog, at der er medlemmer, som ikke ønsker investeringer i fossile brændsler. Derfor har vi besluttet at igangsætte en analyse, som skal afdække mulighederne for at kunne tilbyde en fond, der ikke blot er uden kulselskaber, men helt uden selskaber, der udvinder fossile brændsler.

Analysen skal belyse en lang række økonomiske og juridiske aspekter. Eksempelvis:

- Hvor stor en risiko for lavere afkast løber deltagerne i fonden på grund af mindre spredning i porteføljen?
- Hvor store bliver deres ekstra investerings- og administrationsomkostninger?
- Hvilke implikationer har en sådan fond for pensionskassens rådgivning af medlemmerne?

Svarene på blandt andet disse spørgsmål vil give de medlemmer, der måtte overveje at placere deres pensionsmidler i en fossilfri fond, og bestyrelserne i Unipensionssamarbejdet et fornuftigt beslutningsgrundlag.

Vi anser dog aktivt ejerskab og ikke ureflekteret frasal for at være den rette vej at gå for pensionskassen som helhed.

Ifølge lov om finansiel virksomhed er det endvidere bestyrelsens ansvar at fastlægge investeringsstrategien, og ansvaret kan ikke overgives til generalforsamlingen.

Vi anbefaler, at medlemmerne stemmer imod forslaget.

Pensionsregulativ for den fleksible pensionsordning

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	<p>§ 1. OPTAGELSE OG GENOPTAGELSE</p> <p>Stk. 7. Omfattede medlemmer</p> <p>Denne bestemmelse gælder for medlemmer optaget før en af bestyrelsen fastsat dato.</p>	<p>Ny § 1, stk. 7, der præciserer, at § 1 gælder for medlemmer optaget før en af bestyrelsen fastsat dato – forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>Se også ikrafttrædelsesbestemmelsen i ny § 20, stk. 2.</p>
	<p>§ 1A. OPTAGELSE OG GENOPTAGELSE</p> <p>Stk. 1. Obligatoriske ordninger</p> <p>Et medlem, der optages efter en kollektiv overenskomst, aftale og lignende med pligt til medlemskab af pensionskassen, optages uden afgivelse af helbredsoplysninger og med 6 måneders karens efter stk. 4.</p>	<p>Obligatoriske medlemmer kan optages med en karens på 6 måneder i stedet for 2 år.</p> <p>Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til dagsordenens pkt. 4, forslag 2.</p>
	<p>Stk. 2. Frivillige ordninger</p> <p>Et medlem, der ved optagelsen i pensionsordningen er i et ansættelsesforhold uden pligt til medlemskab af pensionskassen, hvor pensionsbidraget indbetales af arbejdsgiver, optages uden afgivelse af helbredsoplysninger og med 24 måneders karens efter stk. 4.</p>	<p>Frivillige medlemmer i et ansættelsesforhold kan optages med en karens på 24 måneder, i stedet for afgivelse af helbredsoplysninger.</p> <p>Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til dagsordenens pkt. 4, forslag 2.</p>
	<p>Stk. 3. Øvrige ordninger</p> <p>Øvrige medlemmer skal afgive helbredsoplysninger ved optagelsen efter retningslinjer fastsat af bestyrelsen.</p>	<p>Frivillige medlemmer, der ikke er i ansættelse, skal fortsat afgive helbredsoplysninger for at blive optaget i pensionskassen.</p>
	<p>Stk. 4. Karens, nedsatte pensioner</p> <p>Pensionsordninger efter stk. 1 og 2 er oprettet med karens. Karens kan blive gjort gældende, hvis en i øvrigt dækningsberettiget skade indtræder på et tidspunkt, hvor der er indbetalt mindre end 6 måneders pensionsbidrag efter</p> <p><i>(fortsættes næste side)</i></p>	<p>Konsekvensrettelser som følge af de lempeligere optagelsesregler, samt sproglige opdateringer og præciseringer.</p> <p>Formindskede pensioner ændrer navn til nedsatte pensioner, men der er ikke ændringer i reglerne.</p> <p><i>(fortsættes næste side)</i></p>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	<p>oprettelsen af pensionsordningen (for pensionsordninger efter stk. 1) eller mindre end 24 måneders pensionsbidrag efter oprettelsen af pensionsordningen (for pensionsordninger efter stk. 2).</p>	
	<p>Karensen medfører, at medlemmet har nedsatte dækninger ved død eller erhvervsudygtighed, jf. §§ 10-14, hvis tilkendelsen skyldes en før optagelsen indtrådt ulykke eller sygdom. Bestyrelsen fastsætter nærmere retningslinjer for nedsættelsen af dækninger.</p>	<p>Et medlem, der er omfattet af karensreglerne, vil få halve forsikringsdækninger.</p> <p>Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til dagsordenens pkt. 4, forslag 2.</p>
	<p>Bestyrelsen kan fastsætte regler, hvorefter medlemmer optaget efter stk. 1 eller 2 mod afgivelse af helbredsoplysninger kan frigøre sig for karenstiden. Kan medlemmet ikke afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, optages medlemmet med nedsatte pensioner.</p>	
	<p>Stk. 5. Opsparingsafdelingen</p> <p>Følgende medlemmer optages i opsparingsafdelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • medlemmer optaget efter stk. 1 eller 2, der har mistet mindst halvdelen af erhvervsevnen på optagelsestidspunktet. • medlemmer, der ved optagelsen er ansat i fleksjob eller andre stillinger, hvor der med baggrund i helbreds-mæssige forhold enten direkte eller indirekte ydes offentlige tilskud, og • medlemmer efter stk. 3, der efter helbredsbedømmelse ikke kan optages på normale vilkår. <p>Disse medlemmer kan ved afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger på et senere tidspunkt overflyttes til dækning på normale vilkår.</p>	<p>Reglerne i nuværende § 1, stk. 3, og nuværende § 1, stk. 5, sammenskrives, da de begge omhandler optagelse i pensionskassens opsparingsafdeling.</p> <p>Medlemmer der kan afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger kan i henhold til fast praksis overflyttes til den almindelige pensionsordning. Denne praksis kodificeres.</p>
	<p>(fortsættes næste side)</p>	<p>(fortsættes næste side)</p>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	<p>Medlemmer, der ved optagelsen har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger, optages også i opsparingsafdelingen.</p>	
	<p>Hvis pensionskassen først bliver bekendt med forholdene på et senere tidspunkt, kan medlemmet overflyttes til opsparingsafdelingen med tilbagevirkende kraft fra optagelsestidspunktet.</p>	<p>Det præciseres, at hvis pensionskassen først bliver gjort bekendt med forholdene på et senere tidspunkt, fx som følge af en forglemmelse fra medlemmets side, kan man overflyttes til opsparingsafdelingen med tilbagevirkende kraft.</p>
	<p>Stk. 6. Genoptagelse af bidragsbetaling</p> <p>Genoptager et hvilende medlem bidragsbetalingen, finder stk. 1 - 5 tilsvarende anvendelse.</p>	
	<p>Stk. 7. Omfattede medlemmer</p> <p>Denne bestemmelse gælder for medlemmer optaget efter en af bestyrelsen fastsat dato.</p>	<p>Præciserer at § 1A gælder for medlemmer optaget efter en af bestyrelsen fastsat dato – forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>Se også ikrafttrædelsesbestemmelsen i ny § 20, stk. 2.</p>
	<p>§ 7. BIDRAGSFRTAGELSE</p> <p>Stk. 4. Omfattede medlemmer</p> <p>Denne bestemmelse gælder for medlemmer optaget før en af bestyrelsen fastsat dato.</p>	<p>Ny § 7, stk. 4, der præciserer, at § 7 gælder for medlemmer optaget før en af bestyrelsen fastsat dato – forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>Se også ikrafttrædelsesbestemmelsen i ny § 20, stk. 2.</p>
	<p>§ 7A. BIDRAGSFRTAGELSE</p> <p>Stk. 1. Bidragsfritagelse ved invalidepension</p> <p>Et medlem, der tilkendes invalidepension efter § 10A, er berettiget til bidragsfritagelse. Hvis medlemmet tilkendes halv invalidepension, er der ret til halv bidragsfritagelse. Bortfalder retten til invalidepension, bortfalder samtidig retten til bidragsfritagelse.</p>	<p>Ny § 7A gælder for nyoptagne medlemmer efter en af bestyrelsen fastsat dato – forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>§ 7A, stk. 1, er uændret i forhold til § 7, stk. 1, for nuværende medlemmer.</p>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	<p>Stk. 2. Midlertidig bidragsfritagelse</p> <p>Et medlem er berettiget til midlertidig bidragsfritagelse, når erhvervsevnen er nedsat til halvdelen eller mindre af fuld erhvervsevne, men medlemmet ikke er berettiget til invalidepension efter § 10A, fordi der ikke er en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.</p> <p>Der ydes hel eller delvis bidragsfritagelse efter regler fastsat af bestyrelsen, når erhvervsevnenedsættelsen har været uafbrudt i 3 måneder. Bidragsfritagelsen sker med virkning fra tidspunktet for erhvervsevnetabets indtræden, dog tidligst ved ophør af løn/erhvervsindtægt.</p>	<p>Mulighederne for tilkendelse af midlertidig bidragsfritagelse ændres.</p> <p>Ændringen betyder, at nye medlemmer kan tilkendes midlertidig bidragsfritagelse, hvis medlemmets erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, men der ikke er en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.</p> <p>Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til dagsordenens pkt. 4, forslag 4.</p>
	<p>Stk. 3. Dækning</p> <p>Så længe bidragsfritagelse er i kraft, er medlemmet pensionsdækket, som om pensionsbidrag fortsat blev indbetalt.</p>	<p>§ 7A, stk. 3, er uændret i forhold til § 7, stk. 3, for nuværende medlemmer.</p>
	<p>Stk. 4. Omfattede medlemmer</p> <p>Denne bestemmelse gælder for medlemmer optaget efter en af bestyrelsen fastsat dato.</p>	<p>Præciserer at § 7A gælder for medlemmer optaget efter en af bestyrelsen fastsat dato – forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>Se også ikrafttrædelsesbestemmelsen i ny § 20, stk. 2.</p>
§ 9. ALDERSPENSION	§ 9. ALDERSPENSION	Konsekvensændring. Se bemærkninger til nyt stk. 3.
<p>Stk. 1. Retten til alderspension</p> <p>Retten til hel eller delvis alderspension og alderssum, jf. stk. 2, indtræder den 1. i måneden efter at medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegünstigede pensionsordninger.</p>	<p>Stk. 1. Retten til alderspension</p> <p>Retten til hel eller delvis alderspension og alderssum, jf. stk. 2, indtræder den 1. i måneden efter, at medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegünstigede pensionsordninger, jf. dog stk. 3.</p>	
	<i>(fortsættes næste side)</i>	<i>(fortsættes næste side)</i>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	<p>Stk. 3. Delpension</p> <p>Et medlem, der ikke fratræder sin ansættelse, kan være begrænset af overenskomstmæssige eller lignende aftaler for indbetalinger efter 1. januar 2016.</p>	<p>I forbindelse med overenskomsten i 2013 blev der inden for statens område aftalt begrænsninger i muligheden for at kunne udbetale alderspension til medlemmer, der fortsat er tilknyttet arbejdsmarkedet.</p> <p>Begrænsningen indebærer blandt andet, at medlemmer, der overgår til deltidsansættelse, alene kan få udbetalt delpension. Delpensionen beregnes forholdsmæssigt af den ansattes pensionsopsparing i forhold til den tid, hvor med arbejdstiden reduceres, dog maksimalt en tredjedel af pensionsdepotet.</p> <p>KL og Danske Regioner har vedtaget pensionspolitikker med de samme begrænsninger.</p> <p>Begrænsningerne er alene gældende for indbetalinger efter 1. januar 2016.</p> <p>Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til dagsordenens pkt. 4, forslag 1.</p>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
§ 10. INVALIDEPENSION	§ 10. INVALIDEPENSION	Der indføres nye og lempeligere modregningsregler, der gælder for både nuværende (§ 10, stk. 2) og nye medlemmer (§ 10A, stk. 4). Reglerne foreslås at træde i kraft pr. 1. maj 2015, jf. ny § 20, stk. 4.
Stk. 2. Anden indtægt	Stk. 2. Modregning	Efter de nuværende regler bliver al løn/erhvervsindtægt modregnet i invalidepensionen krone for krone.
Løn/erhvervsindtægt vil blive modregnet i udbetalingen af invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen.	Der modregnes i den udbetalte invalidepension, således at invalidepensionen nedsættes med 50 øre for hver krone, medlemmet oppebærer i indtægt, der overstiger 50.000 kr. årligt (indeksreguleret).	Det foreslås, at modregningsreglerne lempes, så der kun sker modregning for henholdsvis 50/25 øre for hver krone, og først efter et bundfradrag.
	Ved udbetaling af halv invalidepension modregnes der således, at invalidepensionen nedsættes med 25 øre for hver krone, medlemmet oppebærer i indtægt, der overstiger 100.000 kr. årligt (indeksreguleret).	Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til dagsordenens pkt. 4, forslag 3.
	Der modregnes i indtægt som medlemmet oppebærer for arbejde, herunder lønindkomst, indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, honorarer, offentligt løntilskud til stillinger hvor der med baggrund i helbredsmæssige forhold ydes tilskud (fx fleksjob) og anden arbejdsindtægt.	
	Der modregnes for al arbejdsindtægt, både indtægt der oppebæres i og uden for medlemmets hidtidige fag/erhverv.	
	Der modregnes ikke for kapitalindkomst, sociale ydelser, private pensioner eller andre beløb, der ikke er arbejdsindtægt.	
	Medlemmet har pligt til på forespørgsel at oplyse sine indtægtsforhold til pensionskassen.	
	Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom.	

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	§ 10A. INVALIDEPENSION	
	Stk. 1. Retten til invalidepension	Ny § 10A gældende for nyoptagne medlemmer efter en af bestyrelsen fastsat dato - forventeligt 1. juli 2016, jf. stk. 8.
	Et medlem har ret til invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne.	Udløb af hel invalidepension ændres til folkepensionsalderen. Der kan udbetales midlertidig, længerevarende eller varig invalidepension.
	Et medlem har ret til halv invalidepension, hvis medlemmets erhvervsevne efter optagelsen i pensionskassen og inden fem år før folkepensionsalderen på grund af ulykke eller sygdom nedsættes midlertidigt, længerevarende eller varigt med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne.	Tilkendelse af halv invalidepension skal være sket inden 5 år før folkepensionsalderen.
	Midlertidig invalidepension tilkendes i tilfælde, hvor det er uvist, om tilstanden vil være længerevarende/varig. Der skal dog være en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder.	Kravet om, at midlertidig invalidepension kan tilkendes, når det er uvist om tilstanden vil være længerevarende/varig, og at der skal være en formodning om, at erhvervsevnen vil være nedsat i minimum 12 måneder svarer til Bilag D til selve pensionsregulativet.
	Retten til invalidepension ophører, hvis medlemmet overgår til alderspension.	
	Ansøgning skal indgives inden tidspunktet for dækningens ophør og inden det tidspunkt, hvor medlemmet afgår ved døden.	Det præciseres, at ansøgning om invalidedækning er en personlig rettighed, der bortfalder ved dødsfald.
	Retten til invalidepension indtræder den 1. i måneden efter, at erhvervsevnen nedsættelsen er indtrådt (skadestidspunktet). Udbetaling sker dog tidligst ved ophør af løn/erhvervsindtægt.	Det kodificeres, at retten til invalidepension indtræder på skadestidspunktet, som er det tidspunkt hvor erhvervsevnen nedsættelsen er indtrådt.
	Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom.	Bestyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler. De af bestyrelsen fastsatte regler for nuværende medlemmer fremgår af Bilag D. Bestyrelsen forventer ikke at ændre på de nuværende fastsatte regler for nye medlemmer.
	<i>(fortsættes næste side)</i>	<i>(fortsættes næste side)</i>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	Stk. 2. Bedømmelse af erhvervsevnen	
	Ved bedømmelsen af erhvervsevnen er medlemmets fagspecifikke erhvervsevne afgørende, det vil sige erhvervsevnen i det erhverv eller fag, som medlemmet er uddannet inden for og/eller hidtil har været beskæftiget inden for.	Det præciseres i selve pensionsregulativet, at pensionskassen har faginvaliditet. Dvs., at erhvervsevnen skal bedømmes inden for eget erhverv og ikke i ethvert erhverv.
	Nedsættelse af erhvervsevnen bedømmes ud fra en ren medicinsk vurdering af medlemmets evne til at bestride et passende arbejde inden for sit erhverv eller fag ud fra helbredsmæssige kriterier.	Det præciseres, at bedømmelsen af erhvervsevnen sker ud fra en ren medicinsk vurdering og vurderes ud fra objektive helbredsmæssige kriterier.
	Nedsættelsen af erhvervsevnen vurderes af pensionskassen ud fra objektive helbredsmæssige kriterier.	
	Pensionskassen kan til enhver tid kræve dokumentation for, at medlemmet opfylder betingelserne for udbetaling og kan forlange de oplysninger, som pensionskassen anser for nødvendige for bedømmelsen heraf. Pensionskassen indhenter lægeerklæringer og andre erklæringer, der skønnes nødvendige til bedømmelsen og betaler omkostningerne hertil. Andre oplysninger, der kan belyse erhvervsevnen, indgår også i bedømmelsen.	Pensionskassens mulighed for at kunne kræve dokumentation og oplysninger, svarer til § 2, stk. 1.
	Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom.	Bestyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler. De af bestyrelsen fastsatte regler for nuværende medlemmer fremgår af Bilag D. Bestyrelsen forventer ikke, at ændre på de nuværende fastsatte regler for nye medlemmer.
		Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til dagsordenens pkt. 4, forslag 4.

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	<p>Stk. 4. Modregning</p> <p>Der modregnes i den udbetalte invalidepension, således at invalidepensionen nedsættes med 50 øre for hver krone, medlemmet oppebærer i indtægt, der overstiger 50.000 kr. årligt (indeksreguleret).</p> <p>Ved udbetaling af halv invalidepension modregnes der således, at invalidepensionen nedsættes med 25 øre for hver krone, medlemmet oppebærer i indtægt, der overstiger 100.000 kr. årligt (indeksreguleret).</p> <p>Der modregnes i indtægt, som medlemmet oppebærer for arbejde, herunder lønindkomst, indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed, honorarer, offentligt løntilskud til stillinger, hvor der med baggrund i helbreds-mæssige forhold ydes tilskud (f.eks. fleksjob) og anden arbejdsindtægt.</p> <p>Der modregnes for al arbejdsindtægt, både indtægt der oppebæres i og uden for medlemmets hidtidige fag/erhverv.</p> <p>Der modregnes ikke for kapitalindkomst, sociale ydelser, private pensioner eller andre beløb, der ikke er arbejdsindtægt.</p> <p>Medlemmet har pligt til på forespørgsel at oplyse sine indtægtsforhold til pensionskassen.</p> <p>Bestyrelsen fastsætter nærmere regler herom.</p>	<p>Der indføres nye og lempeligere modregningsregler, der gælder for både nuværende (§ 10, stk. 2) og nye medlemmer (§ 10A, stk. 4).</p> <p>Efter de nuværende regler bliver al løn/erhvervsindtægt modregnet i invalidepensionen krone for krone.</p> <p>Det foreslås, at modregningsreglerne lempes, så der kun modregnes for henholdsvis 50/25 øre for hver krone, og først efter et bundfradrag.</p> <p>Der henvises i øvrigt til de generelle bemærkninger til dagsordenens pkt. 4, forslag 3.</p>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	<p>Stk. 5. Revurdering af erhvervsevnetabet</p> <p>Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at forudsætningerne for udbetaling af invalidepension ikke længere er til stede, ophører udbetalingen. Medlemmet har pligt til at give pensionskassen besked, hvis der sker bedring i helbredsforholdene.</p> <p>Pensionskassen foretager med jævne mellemrum en revurdering af, om betingelserne for udbetaling af invalidepension fortsat er opfyldt.</p>	<p>Det præciseres, at pensionskassen har mulighed for at kunne revurdere erhvervsevnetabet med jævne mellemrum.</p>
	<p>Stk. 6. Ophør</p> <p>Udbetaling af invalidepension ophører ved folkepensionsalderen eller ved medlemmets død forinden.</p> <p>Udbetaling af invalidepension ophører tillige, hvis medlemmet overgår til alderspension.</p>	<p>Bestemmelsen om ophør svarer til nuværende § 10, stk. 1, men udløbsalder ændres fra 67 år til folkepensionsalderen.</p>
	<p>Stk. 7. Basisdækning og til- og fravalg</p> <p>Medlemmer optages med ret til invalidepension efter regler fastsat af bestyrelsen. Der kan være mulighed for til- og fravalg efter regler fastsat af bestyrelsen.</p>	<p>Bestyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler. De af bestyrelsen fastsatte regler for nuværende medlemmer fremgår af Bilag D. Bestyrelsen forventer ikke at ændre på de nuværende fastsatte regler for nye medlemmer.</p>
	<p>Stk. 8. Omfattede medlemmer</p> <p>Denne bestemmelse gælder for medlemmer optaget efter en af bestyrelsen fastsat dato.</p>	<p>Præciserer, at § 10A gælder for medlemmer efter en af bestyrelsen fastsat dato – forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>Se også ikrafttrædelsesbestemmelsen i ny § 20, stk. 2.</p>
	<p>§ 12. BØRNEPENSION</p> <p>Stk. 4. Omfattede medlemmer</p> <p>Denne bestemmelse gælder for medlemmer optaget før en af bestyrelsen fastsat dato.</p>	<p>Ny § 12, stk. 4, der præciserer, at § 12 gælder for medlemmer optaget før en af bestyrelsen fastsat dato – forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>Se også ikrafttrædelsesbestemmelsen i ny § 20, stk. 2.</p>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
	<p>§ 12A. BØRNEPENSION</p> <p>Stk. 1. Retten til børnepension</p> <p>Når et medlem afgår ved døden eller opnår ret til invalidepension efter § 10A, har medlemmets børn, herunder adoptivbørn, ret til børnepension indtil deres fyldte 24. år. Når medlemmet opnår ret til halv invalidepension, er der ret til halv børnepension. Denne ret tilkommer også stedbørn under forsørgelse af medlemmet. Børnepension ydes alene til børn, der er født, adopteret eller optaget til forsørgelse før det tidspunkt, hvor medlemmet afgår ved døden eller bliver berettiget til invalidepension. Børn født, adopteret eller optaget til forsørgelse efter et medlems alders- eller invalidepensionering efter §§ 9-10A, opnår alene ret til pension ved medlemmets død.</p> <p>Der udbetales dobbelt børnepension i tilfældet af begge forældres død.</p>	<p>Ny § 12A gælder for nyoptagne medlemmer efter en af bestyrelsen fastsat dato - forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>Det præciseres, at når medlemmet opnår ret til halv invalidepension, opnåes der samtidig ret til halv børnepension.</p>
	<p>Stk. 2. Basisdækning og til- og fravalg</p> <p>Et medlem optages med ret til børnepension ved medlemmets død eller invaliditet. Der kan være mulighed for til- og fravalg efter regler fastsat af bestyrelsen.</p>	<p>Bestyrelsen bemyndiges til at fastsætte nærmere regler. De af bestyrelsen fastsatte regler for nuværende medlemmer fremgår af Bilag D. Bestyrelsen forventer ikke at ændre på de nuværende fastsatte regler for nye medlemmer.</p>
	<p>Stk. 3. Omfattede medlemmer</p> <p>Denne bestemmelse gælder for medlemmer optaget efter en af bestyrelsen fastsat dato.</p>	<p>Præciserer, at § 12A gælder for nye medlemmer, optaget efter en af bestyrelsen fastsat dato - forventeligt 1. juli 2016.</p> <p>Se også ikrafttrædelsesbestemmelsen i ny § 20, stk. 2.</p>

Nuværende bestemmelse	Forslag til ny bestemmelse	Særlige bemærkninger
§ 20. IKRAFTTRÆDELSES- BESTEMMELSER	§ 20. IKRAFTTRÆDELSES- BESTEMMELSER	
Stk. 1. Ikrafttræden	Stk. 1. Ikrafttræden	
Dette regulativ er vedtaget på generalforsamlingen den 29. april 2013 og er gældende fra vedtagelsen.	Dette regulativ er vedtaget på generalforsamlingen den 13. april 2015 og gælder fra vedtagelsen, jf. dog stk. 2-4	
	Stk. 2. Optagelse og helbredsbedingede ydelser	§§ 1A, 7A, 10A og 12A med ændrede regler for optagelse og invalidepension gælder for medlemmer optaget efter en af bestyrelsen nærmere fastsat dato.
	§§ 1A, 7A, 10A og 12A træder i kraft en af bestyrelsen fastsat dato og gælder for medlemmer, der optages efter denne dato.	Bestyrelsen forventer, at reglerne kan sættes i værk pr. 1. juli 2016, men det præcise tidspunkt afhænger af blandt andet it-udvikling.
	Stk. 3. Delpension	§ 9 om delpension gælder for indbetalinger efter 1. januar 2016.
	§ 9 gælder fra 1. januar 2016.	
	Stk. 4. Modregningsregler	§ 10, stk. 2 med lempelse af modregningsreglerne for nuværende medlemmer, gælder fra 1. maj 2015.
	§ 10, stk. 2, gælder fra 1. maj 2015.	

PENSIONSKASSEN

Jordbrugsakademikere & Dyr læger

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger
Smakkedalen 8 · 2820 Gentofte · www.pjdpension.dk